

Cova del Bolet

Mediona

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Al sud est del nucli urbà de Sant Joan de Mediona.
Emplaçament
Alçada: A la serra del Bolet, cara septentrional de la Serra de Font-Rubí
633.6

Coordenades:

Latitud: 41.45852
Longitud: 1.61036
UTM Est (X): 383941
UTM Nord (Y): 4590591

Classificació

Número de fitxa 08122 - 61
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Neolític Ibèric Medieval
Segle - 9000 a - 1200 aC; V aC - I dC
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Jaciment parcialment excavat.
Protecció Legal
Tipus de protecció: BPU
Observacions protecció: Fitxa PAP85 el catàleg de béns a protegir del POUM.
Data aprovació: dt., 12/06/2012 - 12:00
Número inventari 4219 Inventari Patrimoni Arqueològic
Generalitat i altres inventaris
Accés Difícil
Ús actual: Lúdic/Cultural
Titularitat Privada
Titular: 08121A019000110000WD
Fitxes associades:

[Llegenda de les encantades de la Cova del Bolet](#)

[Llegenda de la filla de Can Fàbregas](#)

[Llegenda del riu de la cova del Bolet](#)

[Llegenda dels homes vermells](#)

[El Bolet](#)

Autoria de la fitxa Cristina Belmonte (iPAT Serveis Culturals)

Data de registre de la ds., 13/11/2021 - 20:00

fitxa:

Autoria de la darrera Cristina Belmonte (iPAT Serveis Culturals)

revisió:

Data de la darrera revisió: dc., 03/08/2022 - 12:38

Descripció

Cova natural de pedres calcàries de Muschelkalk inferior, intensament karstificada, d'uns 225 m de llarg per uns 10 m de desnivell. Ha estat un lloc d'habitació i d'enterrament col·lectiu, ocupada des de la prehistòria, en diferents moments, fins èpoques més recents amb funcionalitats vinculades a l'aixopluc de pastors. La cavitat consisteix en un vestíbul principal abrigat, protegit dels freds del nord i dues sales més de difícil accés a través de gateres i estretes galeries.

Les excavacions fetes fins avui en dia s'han centrat en el vestíbul principal i a la última de l'AECC de Mediona i l'AECC de Premià es va arribar a tocar el principi de les gateres. Tot i així l'única excavada amb criteris arqueològics és la de juliol de 1975 feta V. Balldellou, que consistí en quatre sondeigs de 4 m² amb fondàries entre 1.30 i 0.50 m. Els resultats van permetre adscriure les restes a tres fases: Epipaleolític microlaminar (el 1er identificat d'aquest complex de Fortea a la zona del Penedès), del que es van recuperar un bon nombre de peces. En un estrat intermedi es van recuperar ceràmiques de tres diferents moments del neolític. També es va recuperar material del Bronze i algunes restes humanes, el que permet confirmar que també va ser un lloc d'enterrament.

Amb els anys s'han fet nombrosos estudis de les restes per diferents especialistes, que han permès aprofundir molt més en el coneixement tot i les limitacions de la mostra.

La presència de material culturalment adscrit a un moment ibèric tardà i de canvi d'era, la seva situació en la boca de les gateres més profundes, el fet que sabem de certs ritus i creences tel·lúrics entorn coves i avencs, la manca de sòls d'ocupació i estructures, fan plausible la hipòtesi plantejada per J de la Vega, de l'ús de la cova com a santuari o punt per a certs ritus màgics durant època ibèrica.

En el vestíbul s'han localitzat quasi en el superficial fragments de grisa medieval i terrissa moderna, que relacionats amb l'ennegritament de les parets del vestíbul, suggereixen l'ús temporal de la cavitat com a refugi de pastors.

Observacions:

Destaca tant pel seu valor patrimonial com natural i paisatgístic.

Història

L'any 1975 J. Balldellou va fer-hi una intervenció arqueològica que va permetre recollir materials adscrits tant al Epicardial microlaminar, el Neolític i el Bronze mig/antic. També es van recuperar diferents restes

humanes, el que permet deduir que també va ser un lloc d'enterrament. Abans, l'any 1954 hi va accedir Serra Ràfols, però no es conserva ni s'ha pogut accedir a cap tipus de registre arqueològic. Posteriorment s'hi ha fet altres intervencions i sobretot molta recerca per part dels especialistes.

La cova ja és esmentada per Font i Sagué en el seu Catàleg (1897), tot i així la primera exploració espeleològica la va portar a terme M. Faura i Sans amb uns amics del Mas Guinols el dia 6 d'agost del 1907. Molts anys després va començar a ser visitada per espeleòlegs i també va ser objectiu de diferents campanyes arqueològiques. El 1934 és visitada per Francesc Español en les seves recerques biospeleològiques i, amb la mateixa finalitat la visita A. Lagar el 1950. El febrer del 1973, Lagar amb membres de la SIRE ' UEC fan una exploració detallada i, entre d'altres resultats, confeccionen una nova topografia més completa. No és fins l'any 1993 que, membres del GE Pedraforca (Barcelona), fan una sèrie d'exploracions per tota la zona de Mediona i realitzen una topografia clara i completa de la cavitat.

Bibliografia

AYMAMÍ, G. (1998).- 'Les coves del Penedès: La seva descoberta i utilització per l'home al llarg del temps'. Del Penedès (7): 7-48. Institut d'Estudis Penedesencs. Vilafranca del Penedès Faura i Sans, M. (1909).- 'Les coves del Bolet'. Sota Terra (I): 43-52. Club Muntanyenc. Barcelona Lagar,

A.; SABATER, J.; TORRELLA J. (1974).- 'La cova del Bolet (Mediona ' Barcelona)'. Senderos (174): 17-19. Unió Excursionista de Catalunya. Barcelona. Rafecas, Eduard (1995).- Mediona. Guia d'esports d'aventura. 76 pp. Ajuntament de Mediona.

ALMAGRO BOSCH, M.; SERRA RÀFOLS, José de C.; COLOMINAS ROCA, J (1945) Carta Arqueològica de España. Barcelona

BALDELLOU, V 1979 – 1980 Pyrenae

BALDELLOU, V Ponencias Aragón/ Litoral mediterráneo: intercambios culturales durante la prehistoria (Homenaje a Juan Maluquer de Motes) Zaragoza 7-10 de mayo de 1990

MAYA, J. L.; PETIT, M. A (1986) Anales de Prehistoria y Arqueología

MESTRES, J (1981) Taula Rodona de Montserrat sobre el "Neolític a Catalunya" (maig de 1980)

MESTRES, J (1981) Taula Rodona de Montserrat sobre el "Neolític a Catalunya" (maig de 1980)

Enllaços d'interès:

[Cova del Bolet](#)

